

гатства и украси, както и хубавицитѣ невѣсти и моми, можали да станатъ плячка на свирѣпи турци. А направятъ ли турцитѣ зло на нѣкоя мома, или на нѣкоя булка, о, тогава, младитѣ сѣрдчени юнаци не можали да претърпятъ обидата и грабежа. Тѣ съставяли хайдушка дружина, избирали си войвода и знаменосецъ, па тръгвали да трепятъ злосторнитѣ турци, татари и черкези.

Тѣй планинскитѣ бѣлгарски юнаци подържали името, духа на народа, защищавали слабитѣ и отмъщавали на потисницитѣ. У тия бѣлгари винаги имало надежда и куражъ за свобода.

II. Бѣлгаритѣ се дигатъ за свобода.

Планъ за освобождение. — Имало бѣлгари, които и по-рано мислили да се освободи народа отъ турската властъ, но тѣхъ еснафитѣ не ги подкрепяли, като казвали: нека народътъ първо се избави отъ гърцитѣ, нека нареди свои училища и свои църкви, нека се понаучи малко на четмо и писмо, да разбере, че свободата е хубаво нѣщо. Тогава ще се народятъ повече смѣли, твърди и юначни бѣлгари за борба съ турцитѣ.

Голѣмъ бѣлгаринъ родолюбецъ още презъ 1850 г. билъ Георги С. Раковски отъ Котелъ. Той избѣгалъ въ Влашко и въ Сърбия. Писалъ тамъ бунтовни книги, събиралъ старитѣ народни войводи, които учелъ да поведатъ хайдушки дружини и да навлѣзатъ въ Балкана. По негови съвети въ Бѣлгария навлизали отъ Влашко войводитѣ Панайотъ Хитовъ, Филипъ Тотю, Илю, Желю, Хаджи Димитъръ, Стефанъ Караджа, но дружинитѣ имъ били малки, та народътъ не се присъединилъ къмъ